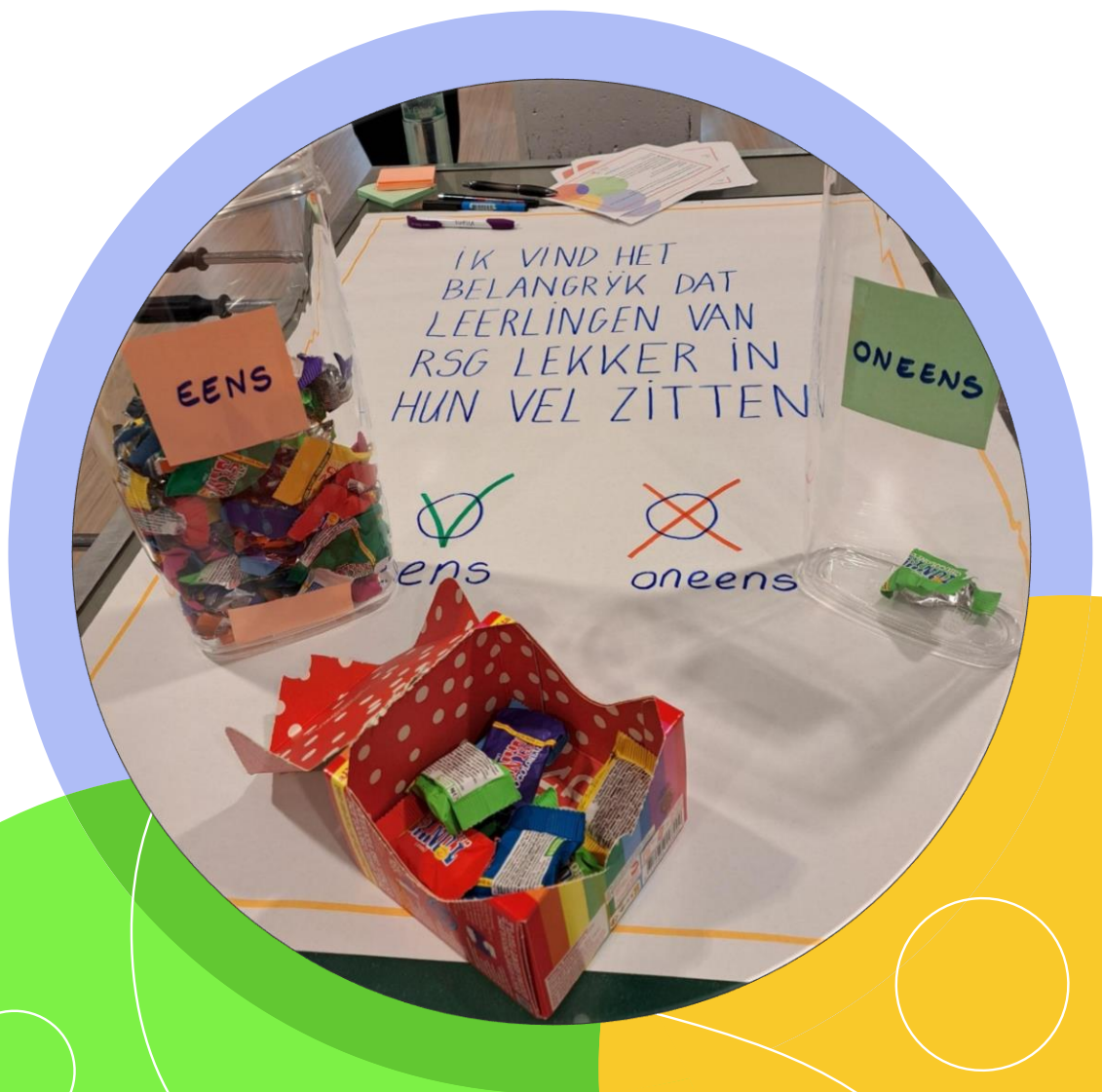

Onderzoeksrapport Samen Doen&Leren op RSG Slingerbos

Lobke Kuijs en Myriam van Tol
Mei 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Achtergrond	3
Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Samen Doen&Leren	3
RSG Slingerbos	3
Veerkracht in 4V.....	3
Trajecten	4
Traject 1: Borging en opschaling Veerkracht in 4V	4
Traject 2: Goed in je vel zitten als leerling	4
Traject 1: Borging en opschaling Veerkracht in 4V	5
Opzet.....	5
Resultaten	5
Conclusies en aanbevelingen	6
Traject 2: Goed in je vel zitten als leerling	8
Opzet.....	8
Werving.....	8
Bijeenkomsten	10
Conclusies en aanbevelingen	13

Achtergrond

Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Samen Doen&Leren

De Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Samen Doen&Leren is in de Noord-Veluwe actief om eraan bij te dragen dat kinderen gezond en veilig en opgroeien in een kansrijke omgeving met als resultaat dat zij eigen regie voeren en het vermogen hebben om te gaan met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. Dit werd onder andere gedaan met het project 'Op naar een veerkrachtige jeugd', waarbij scholen ondersteund werden in het concreet vormgeven van een initiatief om jongeren op het voortgezet onderwijs veerkrachtiger te maken. Dit project is in 2024 afgerond. Met behulp van de subsidie 'RKJ's: Versterken verbinding KBL' van ZonMw kon een klein vervolg gegeven worden aan dit project op RSG Slingerbos in Harderwijk.

RSG Slingerbos

RSG Slingerbos biedt voortgezet onderwijs aan op mavo (vmbo-tl), havo en vwo niveau. RSG vindt het belangrijk dat leerlingen bij hen zichzelf kunnen zijn, zich thuis voelen en zichzelf kunnen ontplooien. De school heeft 3 pijlers waarop ze zich richt: Core, Connect en Master. Binnen RSG Connect richt de school zich op het begeleiden van leerlingen bij hun persoonlijke groei. Binnen deze pijler is het idee voor de aanpak 'Veerkracht in 4V' ontstaan.

Veerkracht in 4V

RSG heeft de afgelopen jaren veel ingezet op veerkracht en het betrekken van leerlingen hierin. Echter was niet in alle leerjaren aandacht voor dit onderwerp. In het schooljaar 2023-2024 zijn mentoren van 4vwo actief aan de slag gegaan met dit thema binnen hun mentorlessen onder de naam 'Veerkracht in 4V'. Een onderzoeksrapport van deze aanpak is te vinden op de [website van de Regionale Kenniswerkplaats](#).

Trajecten

Door een subsidie van ZonMw was het mogelijk om in het schooljaar 2024-2025 een kort vervolg te geven aan het traject van Veerkracht in 4V op RSG Slingerbos.

Traject 1: Borging en opschaling Veerkracht in 4V

In het vorige schooljaar zijn de mentoren en de teamleider van 4vwo actief aan de slag gegaan met de mentorlessen. Zij hebben nieuwe activiteiten gerelateerd aan veerkracht ontwikkeld of bestaande activiteiten aangevuld, zodat meer aandacht is voor veerkracht. Hierdoor hebben zij een blauwdruk ontwikkeld, die zij zelf kunnen blijven gebruiken maar ook gebruikt kan worden door collega-mentoren. Het is van toegevoegde waarde om in kaart te brengen wat goed gaat en wat mogelijk beter kan met betrekking tot de borging en opschaling van deze aanpak binnen RSG Slingerbos. Hiervoor vinden interviews plaats met verschillende betrokken personen.

Traject 2: Goed in je vel zitten als leerling - wat zeggen leerlingen zelf?

Het uiteindelijke doel van Veerkracht in 4V is het verbeteren van de veerkracht van leerlingen in 4vwo van RSG Slingerbos. Een geleerde les uit dit proces was het meer of beter betrekken van leerlingen. Door mét leerlingen te praten over wat veerkracht voor hen betekent en hoe de school hen hierin kan ondersteunen, komt er oog voor de manieren waarop dit voor hen het beste kan gebeuren. Het doel van dit traject was om samen met leerlingen ideeën te bedenken om leerlingen op school beter in hun vel te laten voelen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt (van elementen) van Participatief Actie Onderzoek (PAO). Dit is een onderzoeksanpak gericht op het gezamenlijk ophalen van informatie om op deze manier te komen tot actie of verandering (Abma et al., 2019).

Traject 1: Borging en opschaling Veerkracht in 4V

Opzet

Voor dit traject hebben de projectleider en onderzoeker van 'Op naar een veerkrachtige jeugd' drie interviews gehouden op RSG Slingerbos. Bij twee interviews is gesproken met beide keren twee mentoren, die vorig jaar betrokken waren bij Veerkracht in 4V. In het derde interview is gesproken met een teamleider en leerlingcoördinator bovenbouw vwo, waarvan de teamleider vorig jaar betrokken was bij Veerkracht in 4V. In deze interviews kwam aan bod hoe zij terugkijken op Veerkracht in 4V en wat de status is van de borging en opschaling rondom deze aanpak. Deze aantekeningen van deze interviews zijn geanalyseerd door middel van ATLAS.ti. De resultaten hiervan, oftewel de rode lijnen en geleerde lessen, worden hieronder gedeeld.

Resultaten

Terugblik op Veerkracht in 4V

In het schooljaar 2023-2024 zijn vijf mentoren van 4VWO op RSG Slingerbos samen met de leerlingcoördinator bovenbouw vwo aan de slag gegaan met Veerkracht in 4V. Zij kregen gedurende het schooljaar meer tijd en (externe) ondersteuning om als gezamenlijk mentorenteam een sterker mentoraat neer te zetten, gericht op het verbeteren van de veerkracht van leerlingen. *"Normaal [zijn wij bezig met] de waan van de dag. Nu 'moesten' we er tijd aan besteden en hadden we ook extra tijd."* Dit traject leverde voor de mentoren een lijst van concrete activiteiten op en een positieve samenwerking, waardoor een enthousiast en hechter mentorenteam ontstond.

Borging van Veerkracht in 4V

Het mentorenteam van 4VWO van schooljaar 2023-2024 is in het schooljaar 2024-2025 opgesplitst; twee van de vijf mentoren zijn naar 5vwo gegaan. Zij vormen daar samen met andere mentoren een team. De overgebleven drie mentoren van 4VWO vormen met één nieuwe mentor een team. Uit de interviews komt naar voren dat er sprake is van een verschil in borging van Veerkracht in 4V tussen de twee mentorenteams. De mentoren van 4vwo komen net als voorgaand schooljaar regelmatig bij elkaar en pakken het mentoraat gezamenlijk op. Zij ervaren *"een gezamenlijk doel en [zijn] meer een team"*. Ook maken zij gebruik van concrete lesonderdelen van voorgaand schooljaar. De twee mentoren die zijn overgegaan naar 5vwo herkennen *"eigenlijk niets"* van Veerkracht in 4V in de huidige aanpak van het mentoraat.

Uit de interviews komen verschillende elementen naar voren die bijdragen aan de borging van Veerkracht in 4V in het mentorenteam van 4vwo. Ten eerste hebben de mentoren van 4vwo in het vorige schooljaar een sterke band met elkaar opgebouwd. Dit **teamgevoel** en **samenwerking** helpt om het gedachtegoed te borgen. Ook de nieuwe mentor doet enthousiast mee: *"die is in een warm bad geland, die vindt het fijn werken. Er zijn goede opdrachten voor in de les, betrokken mentoren en enthousiasme. Dat werkt aanstekelijk."* Binnen het mentorenteam van 5vwo zijn de mentoren die ervaring hebben met Veerkracht in 4V in de minderheid. Ook zijn er binnen dit mentorenteam verschillende opvattingen over de rol van de mentor en het mentoraat. Hierdoor werken de mentoren binnen dit team op meer individuele basis. De twee mentoren in 5vwo zeggen hierover: *"Onze gedachtegang zit niet meer zo op veerkracht. Als we nog met de anderen werkten, dan hadden we elkaar waarschijnlijk meer opgezocht"*.

Naast teamgevoel en samenwerking, is het voor de borging ook helpend dat er een **makkelijk te gebruiken blauwdruk** klaarligt. Vorig schooljaar hadden mentoren extra tijd om een goed mentoraat neer te zetten. Deze extra tijd gaf ruimte en richting: *"We voelden het toen. Er staat 100 uur op de taakplaat. Dan moet je wel. Er moet iets op tafel komen."* Mentoren hebben toen nieuwe activiteiten opgezet, maar ook bestaande activiteiten aangevuld. Hoewel mentoren dit jaar minder tijd beschikbaar hebben voor hun mentoraat, kunnen zij deze tijd effectief invullen doordat er activiteiten voor het mentoraat klaarliggen. Met betrekking tot leerlingparticipatie bij invulling van het mentoraat, bestond vanuit Veerkracht in 4V de wens om dit in het vervolg meer toe te passen. Hier ligt echter geen duidelijke vorm of aanpak voor klaar. Daarnaast is dit

schooljaar minder tijd beschikbaar voor mentoraat, waardoor dit onderdeel bij beide mentorenteams blijft liggen.

“ [Het mentorenteam] is een goed geoliede machine. Ze dragen samen de last en dat zie je: ze helpen elkaar. Iedereen zet dan zijn eigen kwaliteiten in. [...] Als je met elkaar tijd maakt, dan kun je dit doen.”

Opschaling van Veerkracht in 4V

Veerkracht in 4V past binnen het onderdeel RSG Connect, waarin aandacht wordt besteed aan leren over jezelf, de ander en de wereld om je heen. Om de aanpak verder te verspreiden binnen de school, hebben de mentoren en de teamleider aan het einde van schooljaar 2023-2024 een presentatie gegeven over Veerkracht in 4V aan collega's van havo en vwo. Enkele collega's vonden het interessant en hebben toegang gekregen tot beschikbare documenten. Dit heeft dit er echter niet toe geleid dat meer mentorenteams aan de slag zijn gegaan met Veerkracht in 4V, of de gedachte daarachter. Wel is één activiteit, namelijk Route 59, uitgerold binnen de gehele school.

Uit de interviews komen verschillende redenen naar voren waarom het opschalen van goede ideeën of aanpakken, zoals Veerkracht in 4V, binnen de school lastig kunnen zijn. Belangrijke elementen om aanpakken, zoals Veerkracht in 4V, volgens de geïnterviewden goed op te kunnen schalen zijn: **visie** en **tijd**. Een duidelijke visie, bijvoorbeeld voor RSG Connect, zorgt ervoor dat mentoren een richting krijgen of opdracht hebben om ergens mee aan de slag te gaan. Daarnaast is het belangrijk om de juiste middelen (zoals tijd en geld) beschikbaar te stellen om aan de slag te kunnen met de opdracht. Eén van de mentoren zegt hierover: “*Wat is de visie van school waarom we dingen doen en dingen uitwisselen? De ‘why’ is niet echt gestructureerd. [...] Idee was ook wel een beetje dat we het gedachtegoed zouden meenemen [...], maar blijkt in de praktijk lastig om overeind te houden.*” De geïnterviewden geven aan dat dit schooljaar veel tijd en aandacht nodig is voor een aantal andere grote onderwerpen waar het schoolbestuur prioriteit aan geeft. Hierdoor is de opschaling van Veerkracht in 4V naar de achtergrond verschoven.

Tot slot kwam uit de interviews naar voren dat **uitwisseling van goede ideeën meer gefaciliteerd en gepromoot** kan worden. Hier bestaan nu namelijk nog geen afspraken of processen voor. Een aantal tips die de geïnterviewden noemen, waren:

- In teamvergadering een deel van de agenda reserveren voor overstijgende zaken, waarbij tijd is om groepjes (bijvoorbeeld als mentorenteam) met elkaar aan de slag te gaan
- Prikbord in de docentenkamer
- Veerkrachtprogramma voor docenten

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De aanpak Veerkracht in 4V heeft een blauwdruk met activiteiten rondom veerkracht opgeleverd aan een mentorenteam dat hierin gezamenlijk optrekt. Ondanks minder tijd voor mentoraat, blijft het mentorenteam van 4vwo actief met deze aanpak in het nieuwe schooljaar en nemen zij tijdens hun overleggen tijd om elkaar

te helpen. Het opschalen van de aanpak naar andere mentorenteams blijkt echter om verschillende redenen lastig.

Aanbevelingen

- Vraag aandacht voor visie op het welzijn van leerlingen en bijbehorende middelen om deze visie uit te voeren. Het mentoraat is hier een geschikte plek voor.
- Geef mentorenteams tijd om bij elkaar te komen. Hierdoor wordt onderlinge verbondenheid versterkt en kan een gezamenlijke visie op het mentoraat worden ontwikkeld. Dit zorgt uiteindelijk voor een goede gezamenlijke basis met onderlinge samenwerking en ondersteuning van leerlingen.
- Zet manieren op om goede ideeën rondom deze visie op een actieve manier te delen met andere mentorenteams op school.

Traject 2: Goed in je vel zitten als leerling – wat zeggen leerlingen zelf?

Opzet

In dit traject kwamen leerlingen samen om ideeën uit te werken voor het verbeteren van het welzijn van leerlingen op school. Dit deden zij in twee bijeenkomsten, waarbij ook docenten aanwezig waren. Het proces bestond uit divergeren (het verzamelen van zo veel mogelijk ideeën) en convergeren (het selecteren, analyseren en verfijnen van de beste ideeën). Bij de start van het traject was dus nog niet duidelijk wat het proces ging opleveren.

Werving

Eén van de uitgangspunten van PAO is samen met de doelgroep onderzoek doen, dus niet enkel informatie ophalen. Daarom sloten de projectleider en onderzoeker aan bij de werkgroep 'veerkracht' op RSG Slingerbos. Dit groepje bestaat uit vier leerlingen en één begeleider, die acties op school uitzetten rondom dit thema. Gezamenlijk is nagedacht over manieren om leerlingen te werven voor de twee bijeenkomsten. Aan de hand van een creatieve werkvorm dachten de aanwezige werkgroepleden in twee groepjes na over zo veel mogelijk manieren om leerlingen te werven. Vervolgens koos ieder groepje de drie leukste ideeën, en stemden zij tot slot door middel van stickers op de beste ideeën. Hieruit kwam de volgende lijst naar voren, gesorteerd van meeste naar minste stemmen:

- Docenten luisteren naar leerlingen (*4 stemmen*)
Hiermee werd bedoeld: laat weten dat de rolverdeling nu anders is, en docenten dus naar leerlingen moeten luisteren
- Picknick organiseren (*3 stemmen*)
- Bewijs en belofte (*2 stemmen*)
Hiermee werd bedoeld: laat bij de werving weten dat er écht iets gedaan wordt met de resultaten, dus dat budget of iets dergelijks beschikbaar is voor de uitvoering van het idee
- Borg/bonuspunt (*2 stemmen*)
Hiermee werd bedoeld: zet er voor de leerling iets tegenover waar zij in geïnteresseerd zijn, zoals het missen van een les of het krijgen van een extra punt (bv voor maatschappijleer)
- Posters ophangen (*1 stem*)
- Presentaties geven (*0 stemmen*)

Uit een overzicht met tips voor de bijeenkomsten kwamen ook een aantal terugkerende tips naar voren:

- Eten als vergoeding valt in de smaak
- Bijeenkomsten moeten plaatsvinden tijdens schooltijd
- School is een prima locatie om de bijeenkomst te organiseren

Tot slot gaf de begeleider van de werkgroep veerkracht mee:

- Leerlingen vinden het belangrijkste om gehoord te worden, en zichzelf te kunnen uiten
- Het is belangrijk om terug te koppelen aan de werkgroep wat je hiermee gaat doen -> goed nadenken over hoe steeds een terugkoppeling verzorgd kan worden

Op basis van deze opgehaalde inzichten is het idee ontstaan om gedurende de lunch of aan het einde van de schooldag een kort contactmoment te creëren met leerlingen door middel van snacks en een prikkelende vraag of stelling. Gedurende het contactmoment dat hierdoor ontstaat, kunnen leerlingen geworven worden voor de bijeenkomsten. In ruil voor deelname krijgen leerlingen gratis snacks en drinken, kunnen ze uitgeroosterd worden voor hun les, ontvangen ze een vergoeding voor hun aanwezigheid en wordt de belofte gemaakt dat aanwezige docenten luisteren naar de leerlingen.

Op een woensdagmiddag waren de projectleider en onderzoeker aanwezig in de kantine van de school met chocolaatjes en een poster met daarop de stelling 'Ik vind het belangrijk dat leerlingen van RSG lekker in hun vel zitten'. Ook stonden er twee doorzichtige bakken: één bak met daarop de tekst 'eens' en één bak met de tekst 'oneens'. In ruil voor een chocolaatje, stopten leerlingen de verpakking van het chocolaatje in één van de twee bakken als manier om te stemmen. Er is voor deze stelling gekozen omdat deze positief is geformuleerd. Verder was de stelling niet bedoeld om werkelijk de verhouding van antwoorden in kaart te brengen, maar als aanknopingspunt voor een gesprek en werving. Geïnteresseerde leerlingen kregen een informatiebriefje mee (afbeelding 1). Daarbij zijn van 21 geïnteresseerde leerlingen ter plekke het e-mailadres genoteerd. Zij ontvingen een mail met meer informatie over de bijeenkomsten.

Gezocht: leerlingen van RSG Slingerbos die goede ideeën willen delen!

Wil jij **samen met andere leerlingen** nadenken over hoe we van RSG Slingerbos een plek maken waar álle leerlingen zich goed voelen? Dit is jouw kans om jouw ideeën te delen! 💡

Wanneer?

- **Donderdag 20 februari** 15.00-16.30
- **Dinsdag 18 maart** 15.00-16.30

Wat krijg jij ervoor terug?

- ✓ Kans om (in overleg) **uitgeroosterd** te worden van lessen
- ✓ Gratis **snacks en drinken** tijdens de bijeenkomsten
- ✓ Aanwezige **docenten luisteren** naar jouw mening
- ✓ Bij deelname aan beide bijeenkomsten: **een cadeaubon ter waarde van €25!**

Wil je meedoen? **Meld je aan** door te appen (06-21966245) of te mailen naar Lobke (l.kuijs@ggdnog.nl)!

Afbeelding 1. Informatiebriefje voor werving van leerlingen

Docenten werden uitgenodigd door middel van onderstaand berichtje op Intranet. Meerdere docenten gaven aan geïnteresseerd te zijn.

Oproep: samen met leerlingen brainstormen over het versterken van hun welzijn!

Bij RSG vinden we de mentale gezondheid en veerkracht van onze leerlingen ontzettend belangrijk. Daarom organiseren we bijvoorbeeld teambuildingactiviteiten en hebben we een werkgroep Veerkracht. Maar om écht impact te maken, willen we ook van onze leerlingen horen wat zij nodig hebben om zich goed te voelen op school.

Heb jij hier ook hart voor? We zoeken **vijf docenten** die samen met leerlingen willen brainstormen over hoe we het welzijn van leerlingen op RSG verder kunnen versterken.

✓ **Wat houdt het in?**

- Twee bijeenkomsten van **2 lesuren**

 Donderdag 20 februari (15.00-16.30)

 Dinsdag 18 maart (15.00-16.30)

- **Geen voorbereiding nodig** – je luistert naar leerlingen en denkt met hen mee.
- Als dank ontvang je een **cadeaubon ter waarde van €25**.

Heb je nog vragen? Of wil je jezelf aanmelden? Mail naar Anne Boek (a.boek@rsgslingerboslevant.nl) of procesbegeleider Lobke Kuijs (l.kuijs@ggdnog.nl).

Samen zorgen we voor een school waar leerlingen zich goed voelen!

Afbeelding 2. Wervingstekst voor docenten

Bijeenkomsten

Bijeenkomst 1

De eerste bijeenkomst vond plaats op donderdag 20 februari. Hierbij sloten 5 leerlingen aan en 2 docenten. Er was één leerling uit leerjaar 2, twee leerlingen uit leerjaar 3, één leerling uit leerjaar 4 en één leerling uit leerjaar 5. De bijeenkomst startte met een informele kennismaking. Hierdoor leerden aanwezigen elkaar kennen en ontstond een gelijkwaardige rol tussen leerlingen en docenten. Vervolgens lichtten de projectleider en onderzoeker kort toe wie zij zijn en waarom deze bijeenkomsten werden georganiseerd. Om onduidelijkheid of discussies rondom de betekenis van het begrip 'veerkracht' te voorkomen, werd genoemd dat het ging om 'leerlingen die goed in hun vel zitten'.

Aan de hand van een spiegelgesprek, werd opgehaald wat het betekent om als leerling goed in je vel te zitten. De leerlingen zaten in een kring en praatten over dit onderwerp, waarbij de projectleider en de onderzoeker verdiepende vragen stelden. In tabel 1 zijn de verschillende factoren te zien die volgens de leerlingen (niet) helpen om goed in je vel te zitten.

Wat helpt om goed in je vel te zitten?	Wat helpt niet om goed in je vel te zitten?
Weinig druk, weinig stress	Mensen die nep aardig tegen je doen
Als je lekker in je vel zit, ben je thuis ook kalmer en minder gefrustreerd	Leerlingen die steeds (ongevraagd) commentaar op je hebben
Eigen keuze hebben in wat en hoe je dingen doet	Veel huiswerk op een dag

Rustige pauze (even kunnen zitten)	Als je naar voren wordt geroepen
Even chillen als je thuiskomt	Onvoorspelbaarheid
Complimenten krijgen (bijvoorbeeld als je een goed cijfer hebt gehaald)	Lange dagen
	Vroeg opstaan
	Ouders die commentaar hebben als je een onvoldoende hebt gehaald
	Onverwachte huiswerkcontrole, waarbij gevolgen onduidelijk zijn als je het niet hebt gedaan
	Soms ook in de vakantie stress (omdat er dan na de vakantie weer allerlei dingen zijn op school)
	Lastig als je uitleg mist en je niet weet wat je gemist hebt
	Onverwachte deadlines
	Drukke pauzes
	Commentaar van anderen gaat altijd door, ook buiten school
	In pauze negatief commentaar krijgen of last hebben van anderen

Tabel 1. Overzicht factoren die (niet) helpen om goed in je vel te zitten

De aanwezige docenten zaten tijdens het spiegelgesprek achter de kring en luisterden naar de discussie van de leerlingen. Na afloop van het spiegelgesprek, deelden zij hun vragen en observaties. Hierbij noemden zij als opvallende punten:

- Dat welzijn wordt gekoppeld aan druk en cijfers en niet zo zeer aan anderen, dat kwam pas helemaal op het einde
- Rust tijdens pauzes een mooi punt is; er is sprake van lange dagen. Dat is natuurlijk pittig.
- Humeur van docenten zo van belang
- Veel leidt terug naar onvoorspelbaarheid; ik weet niet wat ik moet verwachten

Na het spiegelgesprek zijn aanwezigen aan de slag gegaan met oefeningen om het creatief denken te bevorderen. Dit was een voorbereiding voor het brainstormen over ideeën om leerlingen op school lekker in hun vel te laten voelen. Voor deze brainstorm werd gebruik gemaakt van een oefening genaamd "de anti-methode". Hierbij wordt gestart door de vraagstelling om te zetten naar iets negatiefs. In dit geval was dat: "Hoe zorgen we ervoor dat leerlingen op RSG helemaal niet lekker in hun vel zitten?". De aanwezigen gingen in twee groepjes aan de slag om hier zoveel mogelijk bizarre ideeën voor te verzinnen. Na een korte terugkoppeling vulden ze deze lijst nog verder aan. Vervolgens was de opdracht om deze bizarre negatieve ideeën om te zetten naar positieve ideeën. Deze ideeën mochten nog steeds heel onrealistisch zijn. Vanwege de tijd werd het omzetten naar realistische positieve ideeën doorgeschoven naar de volgende bijeenkomst.

Bijeenkomst 2

De tweede bijeenkomst vond plaats op donderdag 18 maart, een maand na de eerste bijeenkomst. Hierbij sloten 4 leerlingen aan en 2 docenten. Alle deelnemers waren ook aanwezig bij de eerste bijeenkomst. De bijeenkomst begon met een informele activiteit om aanwezigen op hun gemak te stellen, een terugblik op de vorige bijeenkomst en opnieuw een oefening om het creatief denken te bevorderen. Vervolgens gingen de aanwezigen verder aan de slag met de anti-methode, maar nu in een andere groepssamenstelling. De groepjes kregen eerst de tijd om de ideeën van de vorige bijeenkomst door te nemen en de bizarre positieve ideeën

verder aan te vullen. Vervolgens kregen zij de opdracht om de bizarre positieve ideeën om te zetten naar realistische positieve ideeën. De deelnemers leken het moeilijk te vinden om de stap te zetten naar realistische positieve ideeën. Dit kostte namelijk meer tijd en discussie dan het bedenken van de bizarre ideeën.

Uiteindelijk werden de volgende realistische positieve ideeën genoemd:

- Goede communicatie en begeleiding bij communicatie tussen leerlingen
- Gevarieerde lesstof en manier van lesgeven (korte, actieve uitleg)
- Stemkastjes voor te langdradige uitleg (zoals bij The Voice)
- Rust, niet veel prikkels en in de pauze kunnen ontprikkelen (bijvoorbeeld door terug te gaan naar aparte pauzes en langere pauzes) / keuzepauzes
- Minder druk
- Meer zonlicht
- Thuis en school gescheiden houden
- Lesblokken, bijvoorbeeld een bepaald project van 4 weken
- Domeinen
- Vrije leskeuze
- Samenwerken bij toetsen
- Werkuren voor alle docenten
- Keuze coachgesprekken
- Betere communicatie op school over mogelijkheden (zoals aanwezigheid van vertrouwenspersonen of mogelijkheid tot versnellen)

Vervolgens gingen de groepjes aan de slag om van een idee naar impact te gaan. De opdracht was om één idee te kiezen en hierbij de volgende punten uit te werken: 1) doel en impact in één zin, 2) eerste mogelijke acties om dit tot uitvoer te brengen, 3) mogelijke obstakels bij uitvoer van dit idee en 4) bijbehorende oplossingen. Dit bleek een lastige opdracht te zijn, mede vanwege de beperkte resterende tijd en de kleine groepsgrootte. De groepjes kwamen lastig tot het kiezen van één goed idee of wat er moest gebeuren om hiermee impact te maken. Uiteindelijk zijn er vier ideeën opgeschreven om uit te werken, waarvan een deel nieuw was:

- Focus toezicht op ontstaan onveilige situaties in pauzes/gang/les
- Sociale interactie/contacten na school toestaan (wij tot 16:30, school ook voor ons)
- Meer rust in de pauzes
- Eerder vakken laten vallen als je keuzes hebt gemaakt

Vanwege de beperkte tijd is het niet gelukt om deze ideeën verder uit te werken. Als afsluiting is gevraagd naar de ervaring van de aanwezigen en of zij nog dingen kwijt wilden. Hieruit leek naar voren te komen dat aanwezigen het prima vonden om het proces af te ronden. De aanwezigen werden bedankt voor hun deelname, en ontvingen via mail een cadeaubon als waardering voor hun deelname.

“Weinig druk en stress, dat je je veilig voelt op school, ook met docenten. [...] Het beste voorbeeld daarvan is een docent vorig jaar, waarbij je bij elke les je stof op orde moest hebben. Elke les werd iemand voor de klas geroepen, die moest presenteren wat je geleerd hebt die les. Dat gaf wel echt druk.”

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Leerlingen denken graag mee over zaken die hen aangaan, zoals goed in je vel zitten op school. Omdat het over henzelf gaat, weten zij wat er speelt en waar iets aan gedaan moet worden. Hierbij worden zaken benoemd die verrassend kunnen zijn voor personen buiten de doelgroep, zoals docenten. Het is belangrijk om de doelgroep dus te betrekken bij zaken die hen aangaan. Daarbij is het belangrijk dat de juiste middelen worden ingezet om dit te bewerkstelligen.

Aanbevelingen

- Betrek leerlingen bij zaken op school die hen aangaan. Dit kan school breed opgepakt worden maar ook binnen één leerjaar of één klas. Leerlingen weten het beste wat er speelt en wat prioriteit heeft. Zij kunnen mee nadenken over wat er kan gebeuren om situaties te verbeteren. Hier is wel begeleiding en voldoende tijd voor nodig. Ook is het belangrijk om hun input serieus te nemen en nieuwsgierigheid te tonen naar achterliggende argumenten
- Ga verder in gesprek met een groepje leerlingen om te bekijken of en hoe de genoemde factoren rondom (niet) goed in je vel zitten op school aangepakt kunnen worden. Het is daarbij goed om het groepje dat meedenkt mede-eigenaar te maken van het idee bij de verdere uitwerking.
- Stem verwachtingen af, zodat duidelijk is waar naartoe gewerkt wordt.
- Zorg voor een beloning van de leerlingen (afhankelijk van de tijdsinvestering die je van hen vraagt) in de vorm van: uitroosteren, cadeaubon en/of eten en drinken bij een overleg of bijeenkomst.